

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ นโยบายของรัฐต่อชาวเขาในการรณรงค์เพื่ออนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน ธรรมบุญ แก้วอำพุด

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ประชิด ฤ นางช้าง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
อาจารย์อโณทัย วัฒนพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “นโยบายของรัฐต่อชาวเขาในการรณรงค์ เพื่ออนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” นั้น เป็นการศึกษาเพื่อทราบรูปแบบของการ
มีส่วนร่วมที่จะช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำ
การศึกษาในพื้นที่สูงที่มีชาวเขาอาศัยอยู่ และในพื้นที่ราบที่มีสภาพป่าเขาที่หนาแน่น ในการ
ศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์ต่อ
ความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และชาวเขาแต่ละเผ่า มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ที่แตกต่างกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ มีเป้าหมายที่จะหาคำตอบให้กับ
การรณรงค์ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามนโยบายของรัฐว่า ควรที่จะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ชาว
เขาได้เข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสัมภาษณ์บุคคล และการ
สังเกตการณ์ แบบสัมภาษณ์บุคคลแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ชาวเขาเผ่าม้ง กระเหรี่ยง และลีซอ ใน 2
ตำบล คือ ตำบลทุ่งข้าวพวง และตำบลปิงโค้ง จำนวนเผ่าละ 60 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 180
ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่าชาวเขาทั้ง 3 เผ่า ส่วนใหญ่แล้วมีทัศนคติที่ดีต่อบริษัทของ
รัฐในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในส่วนของความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้นั้น ยังอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของชาวเขาส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ค่อนข้างสูงมาก และเป็นไปด้วยความสมัครใจแทบทั้งสิ้น ส่วนในเรื่องของความ
คิดเห็นในนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนใหญ่แล้วยังไม่แน่ใจว่าจะสำเร็จ
หรือไม่เพราะภาพในการอนุรักษ์ของรัฐบาลยังไม่มีภาพชัดเจนเพียงพอ นอกจากนี้แล้ว ในส่วน
ของสมมุติฐานนั้น เป็นไปตามที่ตั้งไว้ทั้งนี้ชาวเขาแต่ละเผ่า จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ที่แตกต่างกันออกไป

เกี่ยวกับแนวคิดในการรณรงค์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้นั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ
แนวทางในการปฏิบัติหลายประการด้วยกัน กล่าวคือรัฐนั้นต้องให้มีการศึกษาอบรมชาวเขาทุก
เพศทุกวัยเพื่อให้เห็นคุณค่าของป่าไม้ในทุกด้าน เพื่อเป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าไม้ ปรับทิศทางการทำงานของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
และให้องค์กรเอกชนหรือกลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น รวมทั้ง
รัฐต้องพยายามผลักดันพระราชบัญญัติเกี่ยวกับป่าชุมชนให้ออกมาโดยเร็ว เพื่อให้ประชาชนมี
ส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรมากขึ้น

Independent study Government's Forest Conservation Policy Towards Hilltribes in Chiang Dao District, Chiang Mai Province.

Author Thammanoon Kaewamphut

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee

Assoc.Prof. Prachid Na Bangchang	Chairman
Assoc.Prof Somsak Keawkingkeo	Member
Lecturer Anothai Wattanaporn	Member

ABSTRACT

The independent study on "Government's Forest Conservation Policy towards Hilltribes in Chiang Dao District, Chiang Mai Province" is aimed at the learning of patterns of civil participation in forest resource conservation.

The selected sites of the study are both highland and low land forest areas with the hypotheses that socioeconomic standings of each hilltribe have correlations with levels of knowledge and understanding in forest conservation and resulted in different levels of participation. Therefore, the findings of this study can be used in the formulation of state policy on forest conservation.

Personal interviews and observation are the used research methodologies. The targeted sample groups are : Hmong, Karen, and Lahu tribes who reside in the subdistricts of Thung Kao Pong and Ping Koeng. The sample size is 60 samples from each tribe which makes the total number of 180 samples.

The study's findings are : all 3 hilltribes have positive attitudes towards state's policy on forest conservation. The levels of knowledge and understanding are at satisfactory

level. However, these hilltribes have high level of participation in voluntary forest conservation activities. A majority of the samples think that state policy is not clear enough to ensure the success in forest conservation. In addition, hilltribes who live in different location differs in varying degrees of participation in forest conservation.

The study has the following recommendations :

- that the government should educate hilltribes of all ages to appreciate the value of forest conservation.
- that all government agencies should synchronize their policies on forest conservation.
- that private organizations should have more roles and participation in forest conservation.
- that the law on community forest should be enacted and enforced as fast as possible in order to allow local people to take part in forest conservation efforts.